Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0260

Komisjoni 2025. aasta aruanne Moldova kohta

Euroopa Parlamendi 8. juuli 2026. aasta resolutsioon komisjoni Moldovat käsitleva 2025. aasta aruande kohta (2025/2258(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni 4. novembri 2025. aasta teatist „2025. aasta teatis ELi laienemispoliitika kohta“ (COM(2025)0690) ja sellele lisatud komisjoni talituste 4. novembri 2025. aasta töödokumenti, käsitleb 2025. aasta aruannet Moldova Vabariigi kohta (SWD(2025)0758),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. märtsi 2025. aasta määrust (EL) 2025/535, millega luuakse Moldova Vabariigi reformi- ja kasvurahastu[1],

– võttes arvesse Moldova Vabariigi (edaspidi „Moldova“) 2025.–2027. aasta majanduskasvu kava kohast reformikava,

– võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Moldova kohta,

– võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 26. juuni 2025. aasta järeldusi Moldova kohta,

– võttes arvesse eesistujariigi 16. detsembri 2025. aasta järeldusi laienemise kohta,

– võttes arvesse 22. juunil 2026. aastal toimunud Moldova Vabariigi ja ELi teise tippkohtumise järel tehtud ühisavaldust,

– võttes arvesse 4. juunil 2025. aastal toimunud ELi ja Moldova Vabariigi assotsiatsiooninõukogu üheksanda istungi tulemusi,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Moldova Vabariigi parlamendi vahel 18. märtsil 2026. aastal allkirjastatud uuendatud vastastikuse mõistmise memorandumit,

---

1 ELT L, 2025/535, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj.

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A10-0164/2026),

A. arvestades, et 22. septembril 2025. aastal viis Moldova lõpule kahepoolse sõelumisprotsessi, mis algas 10. juulil 2024. aastal; arvestades, et Moldova on valmis ametlikult alustama läbirääkimisi ELiga ühinemise läbirääkimiste kõigi kuue teemaploki üle; arvestades, et läbirääkimisi 1. teemaploki (põhiküsimused) üle alustati ametlikult 15. juunil 2026;

B. arvestades, et Moldova valitsus on andnud märku oma auahnest, kuid saavutatavast esialgsest eesmärgist viia ühinemisläbirääkimised lõpule 2028. aasta alguseks ja ühineda Euroopa Liiduga 2030. aastaks;

C. arvestades, et Moldovas toimusid 28. septembril 2025. aastal parlamendivalimised, mille tulemuseks oli Euroopa-meelne enamus ja millega kinnitati taas Moldova rahva püüdlusi liikuda oma riigiga Euroopaga seotud tuleviku suunas, vaatamata Venemaa ja Venemaa käsilaste enneolematule välissekkumisele, millele Moldova ametnike sõnul kulutati summa, mis vastab 2 %-le Moldova SKPst, ehk 350 miljonit eurot;

D. arvestades, et Moldova peab komisjoniga tehnilisi läbirääkimisi ELiga ühinemise läbirääkimiste kõigi kuue teemaploki üle;

E. arvestades, et assotsieerimisleping, mis hõlmab põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda, on jätkuvalt ELi ja Moldova poliitilise assotsieerimise ja majandusliku integratsiooni alus ning et kahe poole vahel on käimas korrapärane poliitiline ja majanduslik dialoog;

F. arvestades, et 19. jaanuaril 2026. aastal teatas Moldova valitsus oma kavatsusest astuda ametlikult välja Sõltumatute Riikide Ühendusest, 2. aprillil 2026. aastal võttis Moldova parlament oma lõplikul lugemisel ametlikult vastu õigusakti, millega denonsseeriti selle organisatsiooni asutamisdokumendid, ja 6. aprillil 2026. aastal allkirjastas president Maia Sandu selle seaduse väljakuulutamise dekreedi;

Edusammud ELiga ühinemisega seotud reformide elluviimisel, eelkõige õigusriigi ja valitsemistava valdkonnas

1. avaldab Moldovale tunnustust jätkuva eeskujuliku pühendumise eest ELiga ühinemisele ja vankumatute edusammude eest ühinemisega seotud reformide elluviimisel, hoolimata märkimisväärsetest sise- ja välisprobleemidest, nagu Venemaa pidev vaenulik sekkumine; tunneb heameelt komisjoni hinnangu üle, et Moldova on teinud edusamme kõigis peatükkides ja saavutanud kandidaatriikide seas suurimaid iga-aastaseid edusamme; peab neid edusamme eriti

tähelepanuväärseks, arvestades erakordset geopoliitilist survet, mille tingimustes riik jätkuvalt tegutseb; julgustab Moldovat säilitama reformide elluviimise tempo, et edusammud tooksid kodanikele ja ettevõtjatele käegakatsutavat kasu, tugevdades majanduslikku arengut, vastupanuvõimet ja lähenemist Euroopa Liidule kooskõlas oma väljendatud esialgse eesmärgiga viia ühinemisläbirääkimised lõpule 2028. aasta alguseks;

2. tunneb heameelt selle üle, et pärast kahepoolse sõelumisprotsessi edukat lõpuleviimist 2025. aasta septembris alustati 15. juunil 2026. aastal ühinemisläbirääkimisi 1. teemaploki (põhiküsimused) üle ja et seejärel algasid ka läbirääkimiste teemaplokke käsitlevad tehnilised kõnelused; tunneb heameelt komisjoni hinnangu üle, et kõik kuus läbirääkimiste teemaplokki on avamiseks valmis; nõuab tungivalt, et nõukogu kasutaks tulemuspõhist käsitust ja avaks pikemalt viivitamata ametlikult kõik teemaplokid; tuletab liikmesriikidele meelde Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõtet, mille kohaselt peavad nad hoiduma mis tahes meetmetest, mis võivad ohustada liidu eesmärkide saavutamist, ning nõuab seetõttu tungivalt, et nad hoiduksid ühinemisläbirääkimiste blokeerimisest või edasilükkamisest kahepoolseid probleeme põhjenduseks tuues; rõhutab, et ühinemisläbirääkimiste alustamine annaks märku sellest, et EL tunnustab ja premeerib Moldova konkreetseid saavutusi, suurendades laienemisprotsessi usaldusväärsust ja terviklikkust; tunneb heameelt õigusriiki, avalikku haldust ja demokraatlikke institutsioone käsitlevate tegevuskavade ning Euroopa Liiduga ühinemise ajakohastatud riikliku programmi vastuvõtmise üle aastateks 2025–2029; peab kiiduväärseks Moldova poolt tehnilisel tasandil juba tehtud edusamme ELi *acquis*’ ülevõtmisel;

3. rõhutab, et Moldova ühinemisprotsessi tempo peaks kajastama reformide elluviimisel saavutatud märkimisväärseid edusamme; kutsub komisjoni üles aktiivselt hõlbustama ja pakkuma ettevalmistavat toetust, hõlmates tehnilist abi, järelkontrolli ja haldussuutlikkuse suurendamist, et võimaldada Moldoval teha läbirääkimistel edusamme tulemuslikult ja kõigis teemaplokkides üheaegselt;

4. tunnistab, et Moldova Euroopaga integreerumine aitab kaasa stabiilsusele ja julgeolekule Euroopas ning on riigi demokraatliku vastupanuvõime, institutsioonilise reformi, õigusriigi ja kestliku majandusarengu oluline katalüsaator;

5. võtab teadmiseks komisjoni hinnangu, et Moldova on teinud suuri edusamme kohtusüsteemi reformimisel; tuletab Moldovale meelde tema võetud kohustust järgida Veneetsia komisjoni soovitusi; rõhutab, et reformide kestlikkus eeldab ulatuslikku poliitilist isevastutust ja kaasavat dialoogi kogu poliitilise spektri ulatuses, samuti sisukat konsulteerimist kodanikuühiskonna ja

professionaalsete sidusrühmadega; tunnustab Moldova järjepidevat poliitilist tahet ja jätkuvaid pingutusi luua sõltumatu, erapooletu, vastutustundlik ja professionaalne kohtusüsteem;

6. kutsub Moldova ametiasutusi üles tagama, et kohtunike ja prokuröride kontrolliprotsess oleks kaasav, prognoositav ja õiguslikult usaldusväärne, ning julgustab riiki viima see protsess viivitamata tulemuslikult lõpule, kuna kontrolli lõpuleviimine on äärmiselt oluline selleks, et tagada üldsuse usaldus kohtusüsteemi vastu, kõrvaldada ametist kompromiteeritud kohtunikud ja tugevdada õigusriiki kui ELi integratsiooni nurgakivi; kutsub Moldovat üles tagama õigusasutustele piisavad eelarvevahendid ja inimressursid ning jätkama meetmete võtmist nende suutlikkuse suurendamiseks, et muu hulgas tegeleda kohtunike ja prokuröride nappusega, lühendada menetluste kestust, eelkõige korruptsiooni- ja majanduskuritegude juhtumite puhul, ning parandada õigusemõistmise digitaliseerimist, kättesaadavust, tõhusust ja läbipaistvust kõigi kodanike jaoks;

7. võtab teadmiseks Moldova poolt korruptsiooni ennetamisel ja selle vastu võitlemisel tehtud pidevad edusammud ning tema paranenud tulemused nii kõrgetasemeliste kui ka muude juhtumite puhul; rõhutab vajadust suurendada veelgi tegevussuutlikkust, institutsioonilist sõltumatust, professionaalsust ja vastutavust ning tõhustada koordineerimismehhanisme kõigi peamiste korruptsioonivastaste ja õigusasutuste vahel, et tagada ulatuslike reformide pikaajaline edu;

8. rõhutab, et korruptsioonivastaseid jõupingutusi tuleb teha järjepidevalt, depolitiseeritult ja läbipaistvalt, vältides ajutisi või kiirendatud seadusandlikke algatusi, mis võivad õõnestada õiguskindlust ja usaldust institutsioonide vastu; toonitab, kui oluline on pidada reformide kiirusest tähtsamaks nende kvaliteeti, kestlikkust ja nõuetekohast menetlust, et tagada korruptsioonivastase raamistiku pikaajaline usaldusväärsus ja vastupidavus;

9. rõhutab, et oligarhiliste struktuuride mõju pidev käsitlemine poliitika-, majandus- ja meediavaldkonnas on Moldova Euroopaga integreerumise edendamisel jätkuvalt peamine ülesanne;

10. rõhutab asjaolu, et 28. septembri 2025. aasta parlamendivalimised olid viiendad järjestikused valimised, mis kinnitasid Moldova rahva toetust riigi ühinemisele ELiga ja sellega seotud reformidele; mõistab kindlalt hukka Venemaa Föderatsiooni, venemeelsete oligarhide ja Venemaa käsilaste korduvad katsed destabiliseerida riiki, luua ja levitada desinformatsiooni, tekitada lõhesid Moldova ühiskonnas, õõnestada riigi demokraatlikke institutsioone ning pöörata tagasi ELiga ühinemisele võetud suund;

11. tunneb heameelt Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) / demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) hinnangu üle, et parlamendivalimised olid hästi korraldatud ja konkurentsipõhised ning pakkusid valijatele selge valiku poliitiliste alternatiivide vahel; kutsub Moldovat üles oma valimisi ja valimisprotsesse käsitlevaid õigusakte veelgi rohkem ühtlustama Euroopa ja rahvusvaheliste standarditega ning rakendama kõik seni käsitlemata Veneetsia komisjoni ja OSCE/ODIHRi soovitused;

12. peab kiiduväärseks Moldova institutsioonide ja ühiskonna vastupidavust valimisprotsessi usaldusväärsuse kaitsmisel vaatamata Venemaa ja selle käsilaste ulatuslikule hübriidkampaaniale; märgib, et see edu tulenes peamiselt Moldova ametiasutuste õigeaegsetest ja koordineeritud jõupingutustest, kodanikuühiskonna ja sõltumatu meedia aktiivsest kaasamisest ning ELi ja selle liikmesriikide toetusest, sealhulgas tänu ELi partnerlusmissioonile Moldovas (EUPM);

13. hoiatab, et Venemaa pahatahtlik sekkumine on jätkuv ja arenev protsess, mis nõuab pidevat seiret ja reageerimist, mis põhineb kogu ühiskonda hõlmaval käsitusel, ning institutsioonide piisavat suutlikkust ja piisavaid ressursse; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid toetaksid veelgi rohkem Moldova institutsionaalset vastupanuvõimet, strateegilise kommunikatsiooni suutlikkust, küberturvalisust, sõltumatut meediat ja demokraatlikke kaitsemeetmeid; rõhutab, et tema jõupingutused Venemaalt lähtuva desinformatsiooni ja väärinfo leviku vastu võitlemisel peaksid vastama seaduslikkuse, vajalikkuse ja proportsionaalsuse nõuetele; märgib, et Moldovas saadud kogemusi saab kasutada teiste demokraatlike riikide kaitsmiseks, kes seisavad silmitsi sarnaste hübriidohtudega; väljendab tõsist muret venemeelsete võrgustike tegevuse pärast, mida on seostatud ulatusliku sanktsioonide vältimise, valimistesse sekkumise ja desinformatsioonikampaaniatega, milleks kasutatakse krüptoraha taristuid, mis on seotud Venemaa finantssektori osalejatega, näiteks Promsvyazbank; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama finantsandmetega seotud luureteabe alast koostööd, tõhustama sanktsioonide jõustamist ning toetama Moldova ametiasutusi võitluses ebaseaduslike rahavoogude ja ELi-välistest riikidest lähtuva välissekkumise vastu, sealhulgas sihipäraste sanktsioonide ja küberseiremeetmete abil;

14. rõhutab Moldova diasporaa olulist tähtsust selles, et riik jätkaks Euroopa suunas liikumist, mida näitab selle aktiivne osalemine demokraatlikes protsessides, sealhulgas 28. septembri 2025. aasta parlamendivalimistel, ning selle märkimisväärne panus Moldova sotsiaal-majanduslikku arengusse; kutsub Moldova ametiasutusi üles jätkama sidemete tugevdamist diasporaaga ja hõlbustama selle aktiivset osalemist riigi Euroopaga integreerumise protsessis;

15. kutsub Moldova ametiasutusi üles kasutama oma tugevaid Euroopa-meelseid volitusi, et kiirendada peamisi reforme, mis on vajalikud ELi liikmeks saamiseks, ja saavutada eesmärk viia ühinemisläbirääkimised lõpule 2028. aasta alguseks; tunnustab Moldova kui kandidaatriigi kindlat pühendumust nõudlike, kuid vajalike reformide elluviimisele; nõuab tungivalt, et Moldova poliitiline eliit säilitaks poliitilise konsensuse ELiga ühinemise küsimuses; toonitab, et oluline on säilitada Moldova kodanike usaldus ELiga ühinemise protsessi vastu, sealhulgas ühinemisläbirääkimiste õigeaegse ametliku alustamise kaudu; tunneb heameelt selle üle, et Moldova parlamendis loodi spetsiaalne Euroopa integratsiooniga tegelev parlamendikomisjon, ning rõhutab erakondadevahelise koostöö tähtsust ELiga ühinemisega seotud reformide püsiva edu ja ELi liikmesuse suunas liikumisel tehtavate edusammude jaoks;

16. väljendab valmisolekut jätkata Moldova parlamendi toetamist vastastikku kokku lepitud demokraatiat toetava tegevuse kaudu, mis vastab kõnealuse institutsiooni, selle valitud liikmete ja töötajate vajadustele; rõhutab, et Chișinău avati 7. novembril 2025. aastal ametlikult Euroopa Parlamendi piirkondlik büroo idapartnerluse piirkonnas, mis näitab Euroopa Parlamendi pühendumust Moldova ja kogu idapartnerluse piirkonnaga toimuva suhtluse süvendamisele; tunneb sellega seoses heameelt president Roberta Metsola ja Moldova parlamendi esimehe Igor Grosu poolt 2026. aasta märtsis allkirjastatud uuendatud vastastikuse mõistmise memorandumi üle;

17. tunneb heameelt selle üle, et 2025. aasta juulis korraldati esimene ELi ja Moldova tippkohtumine, mis oli oluline poliitiline verstapost ELi ja Moldova suhetes ning tugev poliitiline signaal Moldova suveräänsuse, demokraatliku stabiilsuse ja Euroopa suunas liikumise toetamise kohta; võtab teadmiseks 22. juunil 2026. aastal toimunud ELi ja Moldova teise tippkohtumise järgse ühisdeklaratsiooni, milles rõhutatakse nii Moldova pühendumust õigusriigi jätkuvale tugevdamisele kui ka ELi-poolset julgustust, et Moldova suurendaks veelgi kohtusüsteemi reformi ja korruptsioonivastase võitluse valdkonnas tehtavaid jõupingutusi;

18. rõhutab, kui oluline on võidelda Euroopa integratsiooni protsessi käsitleva desinformatsiooni vastu; nõuab tungivalt, et komisjon, Euroopa välisteenistus ja Moldova valitsus suurendaksid oma ühiseid strateegilise kommunikatsiooni alaseid jõupingutusi, et parandada ELi nähtavust Moldovas; rõhutab vajadust sihipäraste kampaaniate järele, et selgitada Moldova üldsusele, eelkõige maa- ja muudes piirkondades, ELiga ühinemise ettevalmistustest ja ELi rahastatavatest projektidest saadavat käegakatsutavat igapäevast kasu;

19. rõhutab, kui olulised on Moldovas demokraatia toetamise meetmed, millega parandatakse demokraatliku arutelu kvaliteeti ja

vastupanuvõimet desinformatsiooni suhtes; peab kiiduväärseks Moldova ametiasutuste ja kodanikuühiskonna osalejate koostööd muu hulgas Euroopa demokraatia rahastuga kui vahendiga, mis võib täita USA Rahvusvahelise Arengu Ameti (USAID) laialisaatmisest maha jäänud tühimiku selle piirkonnas; peab kiiduväärseks, et Euroopa demokraatia rahastu on sellega seoses andnud 2025. aastal 2024. aastaga võrreldes 62 % rohkem toetusi, samas kui selle eelarve oli vaid 34 % suurem; tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa demokraatia rahastu on 2025. aastal Moldova üksustele antud toetust 2024. aastaga võrreldes kolmekordistanud;

20. kordab, et Moldova rahva toetust Euroopa integratsioonile saab tugevdada, saavutades nende elatusvahendite tuntava paranemise, tugevdades riiklikke institutsioone ja töökindlat hoolekandesüsteemi, võideldes vaesuse vastu ja tõstes kogu riigis elatustaset ning võideldes korruptsiooni ja oligarhide mõju vastu;

Sotsiaal-majanduslikud reformid

21. tunneb heameelt seni tehtud suurte edusammude üle Moldova majanduskasvu kava ja selle aluseks oleva reformikava rakendamisel, mille eesmärk on toetada Moldova sotsiaal-majanduslikke ja põhiküsimustega seotud reforme ning parandada riigi pääsu ELi ühtsele turule; tunneb heameelt selle üle, et Moldova reformi- ja kasvurahastust maksti välja 270 miljonit eurot eelmaksetena ja 207,9 miljonit eurot lisatoetust, sealhulgas 2026. aasta märtsi teine osamakse kogusummas 189 miljonit eurot, kuna riik on täielikult rakendanud 24 reformimeedet 26st, mille tähtaeg oli 2025. aasta detsember; kutsub Moldovat üles jätkama tööd ülejäänud kahe reformimeetme lõpuleviimiseks, mille tähtaeg oli 2025, ja toetab teda selles püüdluses; kutsub komisjoni üles lihtsustama sisemenetlusi, et tagada rahaliste vahendite õigeaegne hindamine ja väljamaksmine pärast Moldovas niisuguste õigusaktide vastuvõtmist, mille eelnõud on Moldova ametiasutused eelnevalt esitatud ja mille üle on eelnevalt peetud konsultatsioone;

22. kutsub komisjoni üles andma Moldova ametiasutustele haldus- ja tehnilist abi, et tagada reformi- ja kasvurahastu vahendite õigeaegne ja tulemuslik kasutamine; kutsub Moldova valitsust üles tagama rahastu vahendite kasutamise puhul tulemusliku suhtluse, läbipaistvuse, nähtavuse ja vastutuse, sealhulgas kodanikuühiskonna konstruktiivse kaasamise abil;

23. nõuab, et ELi 2027. aasta eelarves nähtaks ette sihtotstarbeline haldus- ja tehniline abi, et valmistada Moldovat ette üleminekuks tulevase mitmeaastase finantsraamistiku ja instrumendi „Globaalne Euroopa“ uuele struktuurile; rõhutab vajadust aidata Moldova administratsioonil kohaneda tulevase Euroopa samba rakendamismudeliga; rõhutab, et vahendite eraldamine ja väljamaksmine peab jääma rangelt sõltuvaks reformide kokkulepitud

vahe-eesmärkide täitmisest, makrotasandi finantsstabiilsusest, usaldusväärsest finantsjuhtimisest, eelarve täitmise läbipaistvusest ning pettuse-, korruptsiooni- ja huvide konfliktide vastaste tulemuslike kaitsemeetmete olemasolust; kutsub taas komisjoni üles lisama ELi järgmisesse mitmeaastasesse finantsraamistikku tulevase instrumendi „Globaalne Euroopa“ Euroopa samba raames Moldovale piisava spetsiifilise riigipõhise eraldise ning alustama Moldova ettevalmistamist tulevaste ühinemiseelsete vahendite tõhusaks kasutamiseks; on kindlalt seisukohal, et kulude tulemuslikuks jälgimiseks ja selleks, et vältida vahendite hajumist ulatuslikes geograafilistes sammastes, on vaja selgeid ja läbipaistvaid ühinemiseelseid eraldisi;

24. peab kiiduväärseks 24. juulil 2025. aastal saavutatud kokkulepet ELi ja Moldova põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna kaubandustingimuste läbivaatamise ja ajakohastamise kohta[2], mis pakub ELi ja Moldova ettevõtjatele stabiilsust ja prognoositavust ning suurendab riigi atraktiivsust investorite jaoks; märgib, et see leping langes kokku Moldovale 2022. aasta juulis kehtestatud niisuguste autonoomsete kaubandusmeetmete aegumisega, millega peatati imporditollimaksud ja kvoodid Moldovast Euroopa Liitu suunduva ekspordi puhul ning aidati seeläbi Moldoval suunata oma kaubandus ümber Euroopa Liidu poole, et saada vastastikust kasu; rõhutab, et EL on Moldova suurim kaubanduspartner, kelle arvele langes 2025. aastal 67,5 % kogueksportidist ja 54,1 % koguimportidist ning 2024. aastal 86 % välismaistest otseinvesteeringutest, ning et see tugevdas Moldova majanduses ELi positsiooni välismaiste otseinvesteeringute keskse sambana; rõhutab, kui olulised on ELi otseinvesteeringud Moldova majandusse, et hõlbustada riigi majanduslikku integratsiooni ELi ühtse turuga, luua töökohti ja ärivõimalusi ning parandada kodanike elatusvahendeid;

25. tunneb heameelt selle üle, et süvendatakse Moldova majanduslikku integratsiooni ELi ühtse turuga, ning julgustab astuma edasisi samme järkjärgulise valdkondliku integratsiooni ning kaubanduse auahne, järkjärgulise ja kestliku liberaliseerimise suunas, sealhulgas tariifikvootide laiendamise ja leevendamise ning asjakohasel juhul nende järkjärgulise kaotamise kaudu kooskõlas läbivaadatud põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna raamistikuga, et pakkuda käegakatsutavat majanduslikku kasu, tugevdada Moldova vastupanuvõimet ja toetada tema Euroopaga integreerumise poole liikumist; kutsub komisjoni üles uurima eelkõige põllumajanduslike toiduainetega kauplemise edasist järkjärgulist liberaliseerimist, sealhulgas allesjäänud mittetariifsete tõkete kõrvaldamist ja suuremat toetust õigusnormide üksteisega vastavusse viimisele,

---

[2] Ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vaheline assotsieerimisleping (ELT L 260, 30.8.2014, lk 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj).

eelkõige sanitaar- ja fütosanitaarstandardite ning tehniliste kaubandustõkete osas, ning tariifikvootide poolautomaatse suurendamise ettenägemist, mis on seotud kasutusmäärade ja ELi standardite järgimisega, tagades samal ajal ELi tootjatele asjakohased kaitsemehhanismid;

26. märgib, et Transnistria piirkonna kaubavahetuse märkimisväärne suurenemine ülejäänud Moldovaga ja selle ekspordisõltuvus EList võib võimaldada tingimuste loomist piirkonna majanduslikuks lähenemiseks Moldova õigusraamistikule, edendades *de facto* majanduslikku taasintegreerimist, mis võib olla pragmaatiline alus rahumeelsele poliitilisele lahendusele ja riigi lõplikule taasühendamisele; toetab Moldova jõupingutusi kaasata Transnistria piirkond ELi ühtse turuga seotud majandusliku ja õigusliku lähenemise meetmetesse; tunneb heameelt Chișinău ametiasutuste jõupingutuste üle laiendada Moldova maksuseaduste kohaldamist Transnistria piirkonnas tegutsevatele ettevõtjatele, mis on samm õigusnormide üksteisega vastavusse viimise ja majandusliku integratsiooni suunas;

27. kordab kodanikuühiskonna organisatsioonide ja sõltumatu meedia tähtsust ELiga seotud reformide juhtimise ja edusammude seirel; nõuab kindlalt, et Moldova kodanikuühiskonna organisatsioonidele ELi 2027. aasta eelarvest ja tulevasest instrumendist „Globaalse Euroopa“ antav rahaline toetus jääks valitsuse poolt reformide elluviimisel tehtud edusammudest sõltumatuks; nõuab, et kohalikele kodanikuühiskonna organisatsioonidele ja inimõiguste kaitsjatele nähtaks reformikavas sisalduvate uute rahastamismehhanismide kaudu ette prognoositavad, sihtotstarbelised, paindlikud ja kättesaadavad rahastamisvood, et tagada nende tulemuslik toimimine; kutsub Moldova valitsust üles tegema kodanikuühiskonnaga sisulist ja tulemuslikku koostööd, sealhulgas alaliste konsulteerimise platvormide kaudu; kutsub Moldova valitsust üles tegema edusamme 2024.–2027. aasta kodanikuühiskonna organisatsioonide arendamise riikliku programmi rakendamisel; tunneb heameelt ELiga ühinemise protsessi ja ühinemisega seotud reformide üle peetavate korrapäraste konsultatsioonide üle;

28. kordab oma nõudmist kiirendada Moldova järkjärgulist integreerimist ELi ühtse turuga, jätkates selle õigus- ja reguleeriva raamistiku vastavusse viimist ELi *acquis*’ga ning kaasates riigi rohkematesse ELi programmidesse, asutustesse ja algatustesse, sealhulgas nendesse, mis on seotud digimajanduse, finantsteenuste ja innovatsiooniga; õnnitleb Moldovat alates 6. oktoobrist 2025 ühtse euromaksete piirkonna toimivaks osaks saamise puhul, mis hõlbustab eurodes tehtavaid ülekandeid ning vähendab Moldova kodanike ja ettevõtjate kulusid; tunneb heameelt selle üle, et Moldova on alates 1. jaanuarist 2026 kaasatud ELi „rändle nagu kodus“ alasse, mis võimaldab Moldova kodanikel kasutada ELis reisimisel oma Moldova telefoninumbreid ilma rändlustasudeta; rõhutab, et niisugustel

käegakatsutavatel eelistel on oluline koht selles, et suurendada avalikku toetust ELi integratsioonile; julgustab suurendama vastavust ELi digivaldkonna *acquis*'le ja jätkama jõupingutusi, mida tehakse ühendatuse, digitaristu ja turuintegratsiooni tugevdamiseks;

29. rõhutab kriitilist vajadust kiirendada ulatuslikku avaliku halduse reformi; kutsub Moldova valitsust üles tagama nii kesk- kui ka kohalikul tasandil täielikult teenetepõhise, professionaalse ja läbipaistva avaliku teenistuse, mis on ELi *acquis*' tulemuslikuks rakendamiseks hädavajalik; rõhutab, et kohalike omavalitsuste mõjuvõimu suurendamiseks on suur tähtsus sisulisel territoriaalsel haldusreformil, sest omavalitsuste praegune killustatus takistab tõsiselt nende finantssõltumatust ja haldusalast suutlikkust edukalt taotleda, kasutada ja hallata ELi regionaalarengu vahendeid; rõhutab vajadust pakkuda kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele sihipäraseid haridusprogramme ja suutlikkuse suurendamise toetust, et võimestada neid kättesaadavaid ELi rahastamisvõimalusi edukalt taotlema, kasutama ja haldama;

30. rõhutab, et edukas ELiga ühinemise protsess eeldab tugevat kohalikku isevastutust; peab kahetsusväärseks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks ette nähtud ametlike mehhanismide puudumist kavandatud mitmeaastase finantsraamistiku struktuuris; kutsub Moldova valitsust ja komisjoni üles süstemaatiliselt kaasama Moldova kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning nende ühendusi mitmeaastaste sihtprogrammide ja tegevuskavade koostamisse; nõuab tungivalt, et tulevase instrumendi „Globaalne Euroopa" raames loodaks sihtotstarbelised suutlikkuse suurendamise meetmed ja rahastamisvood, et toetada Moldova omavalitsusi detsentraliseerimisreformide ja ELiga vastavusse viidud avalike teenuste rakendamisel;

31. tunneb heameelt selle üle, et Moldova osaleb alates 1. jaanuarist 2026 ELi programmis „Loov Euroopa", millest toetatakse kultuuri- ja loomesektorit, samuti Euroopa Sotsiaalfond+ tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni harus, mis võimaldab Moldoval saada ELi fondidest toetust projektidele, mille eesmärk on vähendada töötust, parandada töökohtade kvaliteeti ja edendada sotsiaalset innovatsiooni; kutsub komisjoni üles toetama riigi kaasamist elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ametisse, Euroopa Keskkonnaametisse, programmi „Erasmus+", programmi „DiscoverEU" ning koolipuuvilja, -köögivilja ja -piima kavasse;

Inimõigused

32. tunneb heameelt Moldova Vabariigi ametiasutuste pingutuste üle parandada õigusraamistikku, mis käsitleb soolist võrdõiguslikkust, koduvägivalla vastu võitlemist ja ohvrite kaitsmist, ning viia see vastavusse rahvusvaheliste ja Euroopa standarditega, hõlmates ka

digivägivalla ja sundabielude kriminaliseerimist ning naisetapu lisamist riigi karistusseadustikku; kutsub Moldova Vabariigi ametiasutusi üles tugevdama naistevastase vägivalla, sealhulgas koduvägivalla vastast võitlust ja ohvrite kaitsmist käsitlevate kehtivate õigusaktide tulemuslikku rakendamist;

33. tunneb heameelt 2023. aasta septembris vastu võetud riikliku inimkaubandusevastase strateegia praeguse rakendamise üle; kutsub Moldovat üles oma õigus- ja institutsioonilist raamistikku veelgi tugevdama, sealhulgas nähes avaliku sektori asutustele ette tulemuslikumad vahendid uute ärakasutamise vormide uurimiseks ja nende eest süüdistuse esitamiseks;

34. märgib, et Moldova puuetega inimeste õiguste õigus- ja institutsiooniline raamistik tuleb viia ELi *acquis*’ ja asjakohaste rahvusvaheliste standarditega paremini vastavusse; nõuab, et eelkõige ligipääsetavuse raamistik viidaks vastavusse Euroopa ligipääsetavusdirektiiviga[3];

35. on mures Chișinău linnavõimude katsete pärast keelustada Chișinău Pride’i festival ja rahumeelse rongkäigu vastu suunatud vägivaldsete rünnakute pärast, mida panid toime vastaspoole meeleavaldajad; mõistab hukka väärinfo ja sihipärased veebipõhised desinformatsioonikampaaniad, mida levitab Moldovas Venemaaga seotud kohalik meedia; kutsub Moldovat üles tagama kõigile õiguse kogunemisvabadusele;

36. kutsub Moldovat üles tugevdama vähemuste hulka kuuluvate isikute, sealhulgas LGBTI kogukonna liikmete õiguste kaitsmise õigus- ja institutsioonilist raamistikku;

Akadeemiline koostöö ja inimestevahelised kontaktid

37. tunneb heameelt märkimisväärsete edusammude üle, mida Moldova on teinud oma kõrgharidussüsteemi kooskõlla viimisel Euroopa kõrgharidusruumiga, sealhulgas kolme Moldova õppeasutuse osalemise üle Euroopa ülikoolide liitudes assotsieerunud partneritena; peab lisaks kiiduväärseks riigi kaasatust 2021.–2027. aasta programmi „Erasmus+“ rahvusvahelisse mõõtmesse ja osalemist neljas Euroopa haridusruumi töörühmas;

38. tunneb heameelt Moldova ulatuslikuma osalemise üle Euroopa teadusuuringute ja innovatsioonivõrgustikes ning ergutab riiki veelgi integreeruma programmiga „Euroopa horisont“, mis annaks

---

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

ülikoolidele ja teadusasutustele juurdepääsu Euroopa rahastusele, koostööpõhisele teadustaristule ja teaduspartnerlustele;

Energeetika, keskkond ja ühendatus

39. tunnustab riigi jätkuvaid pingutusi viia Moldova energeetikasektor vastavusse ELi *acquis*'ga ja liikuda edasi riigi ELi energiaturuga täieliku integreerimise suunas, et tagada Moldova energiajulgeolek ja energiaalane vastupanuvõime;

40. märgib rahuloluga, et Moldova saavutas Euroopa õigusaktide ülevõtmisel energiaühenduse liikmesriikide seas parimad tulemused, olles ka elektrienergia integreerimise paketi täielikul ülevõtmisel energiaühenduse lepingu osaliste seas teerajaja; kutsub komisjoni, energiaühenduse sekretariaati ja teisi asjaomaseid osalejaid üles tagama Moldova täieliku ühendamise ELi elektrituruga hiljemalt 2028. aastaks;

41. rõhutab, et Moldova energiaalase vastupanuvõime edasiseks tugevdamiseks peaksid tema ametiasutused ELi toetusel jätkuvalt mitmekesistama riigi energiavarustuse allikaid, kiirendama integratsiooni Euroopa energiaturuga ning suurendama investeerimist üldkasutatavate ja eluhoonete energiatõhususse, suurendama omamaist energiatootmist ja ergutama nõudluse vähendamist; tunneb heameelt selle üle, et Moldovas on märkimisväärselt suurenenud taastuvenergia osakaal, mis ulatus 2025. aastal ligikaudu 25 %-ni tarbimisest ja 1 GW-ni ülesseatud koguvõimsusest, mis on oluline verstapost riigi kohaliku energiatootmise arendamisel ja energiasüsteemi ümberkujundamisel;

42. tunneb heameelt valitsuse 2025. aasta märtsi tegevuskava üle, mille eesmärk on kaotada igasugune sõltuvus Venemaa energiaallikatest elektri-, gaasi- ja naftasektoris ning mis võeti vastu ELi ja Moldova 4. veebruari 2025. aasta energiasõltumatust ja energiaalast vastupanuvõimet käsitleva tervikliku strateegia rakendamise osana; tuletab meelde, et Venemaa lõpetas 2025. aastal Cuciurgani elektrijaamale gaasi tarnimise, püüdes survestavalt mõjutada Moldova rahvusvahelisi valikuid, ning et sellele järgnenud energiakriisi esimesteks ohvriteks olid Dnestri jõe mõlemal kaldal elavad inimesed;

43. tunneb heameelt Vulcănești-Chișinău 400 kV õhuliini ehitamise lõpuleviimise üle 2025. aasta detsembris, kusjuures selle liini kaudu elektri ülekandmine peaks algama 2026. aastal; märgib, et see praktiline samm vähendab Moldova sõltuvust Transnistria piirkonna energiataristust ja tema haavatavust Venemaa vaenuliku mõju suhtes ning võimaldab riigil Rumeenia kaudu Euroopa elektrivõrguga turvaliselt ja usaldusväärselt ühineda;

44. kutsub komisjoni üles maksimeerima tulevase instrumendi „Globaalne Euroopa“ ning riikliku ja piirkondliku partnerluse fondi raames kättesaadavate piiriülese koostöö eraldiste kasutamist, et veelgi kiirendada Moldova transpordi-, energia- ja digitaristu integratsiooni Euroopa ühtse turuga; rõhutab, et niisugusel rahastamisel tuleks esmatähtsaks pidada suure mõjuga projekte, mis hõlmavad transpordi-, energia- ja digitaristut, sealhulgas piiriüleseid ühendusi, omamaist taastuvenergia tootmist, energiatõhusust, üleeuroopalise transpordivõrgu ühtlustamist, energiavõrgu sünkroniseerimist ja lairibaühenduse laiendamist; ergutab Moldovaga täiendavate energiaühenduste loomise projektide kiiret arendamist, näiteks Suceava-Bălți ja Gutinaș-Strășeni 400 kV õhuliinid;

45. mõistab teravalt hukka Venemaa 2026. aasta märtsi rünnakud Ukraina energiataristu vastu, mis ohustasid Moldova energiajulgeolekut ja veega kindlustatust, millel oli otsene mõju veevarudega kindlustatusele ja rahvatervisele 80 % riigi kodanike puhul, kelle jaoks Dnestri jõgi on peamine mage- ja joogivee allikas, ning mis tekitas Moldova Vabariigis 15-päevase keskkonnaalase hädaolukorra; tunneb heameelt Moldova ja Ukraina ametiasutuste ja ülekandevõrguettevõtja kiire ja koordineeritud reageerimise üle ning nõuab, et EL ja selle liikmesriigid pakuksid Moldovale täiendavaid rahalisi vahendeid, tehnilist abi ja erivarustust, et suurendada riigi suutlikkust tulla toime tulevaste ökoloogiliste katastroofidega;

46. rõhutab, et Moldova seisab jätkuvalt silmitsi märkimisväärsete keskkonnaprobleemidega, sealhulgas õhu- ja veesaastega, ebapiisava jäätmekäitlustaristuga ning elurikkuse jätkuva vähenemisega; rõhutab vajadust tugevdada haldussuutlikkust, parandada keskkonnaalaste õigusaktide täitmise tagamist ja tagada piisavad investeeringud keskkonnataristusse;

47. tuletab meelde, et Moldova on juba kannatanud Venemaa täiemahulisest Ukraina-vastasest agressioonisõjast põhjustatud tõsiste julgeoleku-, majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgede all; väljendab sügavat muret selle pärast, et Moldova on nüüd sattumas Lähis-Idas toimuvast sõjategevusest tingitud süvenevast ülemaailmsest majandus- ja energiakriisist kõige rängemalt mõjutatud riikide hulka; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles näitama üles jätkuvat ja vankumatut solidaarsust Moldovaga ning pakkuma vajalikku toetust, et leevendada nende kattuvate väliste šokkide mõju Moldova kodanikele ja majandusele;

Koostöö ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas ning edusammud Transnistria küsimuse lahendamisel

48. avaldab Moldovale tunnustust välispoliitika küsimustes järjepidevalt tehtava koostöö eest ning pingutuste eest viia oma poliitika täielikku vastavusse ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika seisukohtadega;

märgib, et Moldova on saavutanud 88 % vastavuse ELi välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitikale, mis hõlmab ka Venemaa-vastaste sanktsioonide peegeldamist; kutsub riiki üles jätkama sellise vastavusse viimise parandamist, sealhulgas Venemaa vastu suunatud piiravate meetmete osas, ning jätkama koostööd, et hoida ära Venemaa ja Valgevene vastu suunatud ning Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõjaga seotud sanktsioonidest kõrvalehoidmist; avaldab Moldovale kiitust selle eest, et ta on võtnud vastu kõige rohkem ümberasustatud ukrainlasi elaniku kohta, ning suurest pagulaste sissevoolust tingitud märkimisväärse sotsiaalse, majandusliku ja haldussurvega toimetuleku eest; tunneb heameelt Moldova suurema osalemise üle ELi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames korraldatavates ELi missioonides ja operatsioonides, näiteks operatsioon Althea Bosnias ja Hertsegoviinas ning ELi väljaõppemissioon Somaalias;

49. tunnistab Moldova, Rumeenia ja Ukraina kolmepoolse koostöö (nn Odessa kolmnurga) tähtsust piirkondliku julgeoleku tugevdamisel, Moldova ja Ukraina ELiga integreerumise protsessi edendamisel, nende riikide ELiga ühendatuse parandamisel ning Venemaa Föderatsioonist lähtuvate hübriidohtude, sealhulgas desinformatsiooni ja välisriigist lähtuvate infomanipulatsioonide, küberrünnete ja energiaohtude vastu võitlemisel;

50. tunneb heameelt Moldova Vabariigis toimuva ELi partnerlusmissiooni volituste pikendamise üle kuni 31. maini 2027 ning kutsub liikmesriike üles panustama sellesse vajalike ekspertide ja rahaliste vahenditega; ergutab ELi toetama ELi partnerlusmissiooni, hübriidohtudega tegelevate kiirreageerimisrühmade, küberturbe kiirreageerimisrühmade ja ELi küberreservi kaudu jätkuvalt Moldova vastupanuvõimet ja valmisolekut, näiteks Venemaa enneolematu sekkumise suhtes;

51. rõhutab, et kriitilise taristu vastu suunatud füüsiliste rünnakute ja julgeolekuprovokatsioonidega kaasnevad süstemaatiliselt välisriigist lähtuvate infomanipulatsioonide ja sekkumiste kampaaniad, mille eesmärk on külvata elanikkonna seas paanikat ja õõnestada üldsuse usaldust Moldova ametiasutuste vastu; rõhutab seetõttu, kui ülimalt oluline on varustada Moldova institutsioonid tugevate kiire kriisikommunikatsiooni vahenditega, et võidelda tulemuslikult desinformatsiooni vastu ja tagada faktilise teabe kiire levitamine; märgib eelkõige meetmeid, mida võeti 2025. aastal strateegilise kommunikatsiooni ja desinformatsioonivastase võitluse keskuse ning riikliku küberturvalisuse ameti tegevussuutlikkuse suurendamiseks; nõuab kättesaadavate rahaliste vahendite strateegilist kasutamist 2027. aastal ja pärast seda selleks, et tugevdada Moldova strateegilise kommunikatsiooni, küberturvalisuse ning välisriigist lähtuvate infomanipulatsioonide ja sekkumiste vastase võitluse alast suutlikkust enne riigi kavandatud ühinemiskuupäeva; nõuab, et EL võtaks Moldovas omandatud kogemustest õppust, et kaitsta

valimisprotsessi ja demokraatlikke institutsioone ning võidelda välisriigist lähtuvate infomanipulatsioonide ja sekkumiste vastu nii ELis endas kui ka teistes kandidaatriikides; tunneb sellega seoses heameelt liikmesriikide avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide pingutuste üle pakkuda Moldova üldsusele faktipõhist sisu;

52. väljendab muret selle pärast, et usustruktuure kasutatakse ära poliitilistel eesmärkidel, mis on kooskõlas Venemaa sõjalise doktriini ja riikliku julgeolekustrateegiaga, sealhulgas katsete pärast mõjutada avalikku arvamust ja valimisprotsesse viisil, mis võib kahjustada Moldova Euroopa suunas liikumist; kutsub Moldova ametiasutusi üles tagama usuvabaduse täieliku austamise, hoides samal ajal ära igasugust põhjendamatut välist sekkumist või manipuleerimist, mis võib mõjutada riigi demokraatlikke protsesse ja strateegilist suunda; mõistab teravalt hukka, et Moskvaga seotud Chișinău ja kogu Moldova metropooliat, mis kuulub Venemaa õigeusu kiriku alluvusse, kasutatakse ära Moldova Vabariigis Kremli juhitud desinformatsiooni, valimistesse sekkumise ja hübriidmõju avaldamise vahendina;

53. kordab oma täielikku pühendumust Moldova territoriaalsele terviklikkusele ja konflikti rahumeelsele lahendamisele, mis põhineb Moldova suveräänsusel ja territoriaalsel terviklikkusel tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; ergutab Moldovat jätkama taasintegratsioonipüüdlusi ning kutsub Venemaa Föderatsiooni üles täitma oma rahvusvahelisi kohustusi, tagades kõigi oma sõjaväelaste ning kogu oma varustuse ja laskemoona viivitamatu ja tingimusteta väljaviimise Transnistria piirkonnast, kuna nende seal viibimine kujutab endast rahvusvahelise õiguse rasket rikkumist ja otsest julgeolekuohtu Moldavale ja laiemale Euroopa naabruskonnale;

54. toetab Moldova ametiasutuste järkjärgulist lähenemist riigi taasintegreerimisele, pannes suurt rõhku käegakatsutavale sotsiaal-majanduslikule kasule kodanike jaoks jõe mõlemal kaldal; nõuab, et EL panustaks aktiivselt rahumeelsesse taasintegratsiooni protsessi, sealhulgas panustades oluliselt lähenemisfondi, millest toetatakse Transnistria piirkonna järkjärgulist vastavusse viimist Moldova õigusliku, majandusliku ja sotsiaalse raamistikuga ning mille abil täiustatakse kodanike hüvanguks konkreetselt avalikke teenuseid ja kohalikku taristut;

55. võtab murega teadmiseks Venemaa jätkuvad katsed kasutada ära ja õhutada pingeid Gagauusia autonoomse territoriaalüksuse ja Moldova ametiasutuste vahel; toetab ja julgustab Moldova valitsuse jätkuvaid pingutusi lahendada need probleemid konstruktiivse dialoogi ja kaasavate reformide abil; nõuab tungivalt, et piirkondlikud omavalitsused osaleksid selles dialoogis heas usus ning tagaksid piirkonnas vabade, õiglaste, läbipaistvate ja seaduslike valimiste nõuetekohase korraldamise, järgides täielikult Moldova

õigust; kordab, et pealinna ja piirkondade vaheline stabiilne koostööl põhinev suhe on Moldova sisemise stabiilsuse ja ELiga ühinemise teel edasiliikumise jaoks hädavajalik;

56. tunneb heameelt Moldova otsuse üle astuda Venemaa domineeritavast Sõltumatute Riikide Ühendusest välja, mis on suveräänne ja strateegiline valik, mis peegeldab riigi valikut liikuda edasi Euroopa suunas; nõuab, et tegeletaks Nõukogude Liidu aja pärandiga, näiteks kustutades endiste Nõukogude Liidu julgeolekuteenistuste arhiivide salastatuse, ning ergutab pidama arutelusid Nõukogude Liidu propagandasümbolite nähtavuse üle avalikus ruumis;

57. mõistab teravalt hukka Venemaa droonide korduvad ja loata sissetungid Moldova õhuruumi ja territooriumile alates 2022. aastast, mis kujutavad endast Moldova suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse tõsist rikkumist; rõhutab, et sellised teod ohustavad otseselt tsiviilelanikkonna turvalisust, julgeolekut ja piirkondlikku stabiilsust, ning kordab vajadust rangelt järgida rahvusvahelist õigust; toonitab sellega seoses õhuseire ja -kaitse taristusse tehtavate investeeringute kriitilist tähtsust;

58. tunneb heameelt Moldova relvajõudude jätkuva toetamise üle Euroopa rahutagamisrahastu raames; kutsub taas liikmesriike üles suurendama veelgi Euroopa rahutagamisrahastust Moldovale antavaid rahalisi vahendeid, et suurendada riigi kaitsevõimet, pidades silmas praeguseid julgeolekuohte; kutsub komisjoni üles tagama ühinemisprotsessi osana koostöös Euroopa välisteenistusega struktureerituma, prognoositavama ja suurema toetuse andmise Moldova Vabariigi julgeoleku- ja kaitsevõime suurendamiseks ning selleks, et saavutada vastavus ELi julgeolekustandarditele; nõuab Moldova kaitsesektori ajakohastamise, sealhulgas riigi õhukaitsevõime jätkuvat toetamist; rõhutab, et Moldova ei ole oma strateegilise asukoha ja väärtusliku reaalajas saadud kogemuse tõttu mitte ainult julgeoleku tarbija, vaid ka ELile julgeoleku pakkuja; tunneb heameelt selle üle, et Moldovat tunnustatakse riigina, mille jaoks võib Euroopa kaitsetööstuse programmi raames ühiselt hankida täiendavas koguses kaitseotstarbelisi tooteid, kusjuures ELi rahalise toetuse määra on tõstetud 15 %-lt 25 %-le, ning nõuab, et see sooduskohtlemine integreeritaks ka 2027. aasta järgsesse struktuuri;

o

o o

59. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning Moldova Vabariigi presidendile, valitsusele ja parlamendile.